

Valašskomeziříčský mariánský sloup

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Už čtvrté století sleduje ruch na Valašskomeziříčském náměstí, naslouchá hovorům těch, co posedávají na lavičkách a je tichým průvodcem těm, kteří kolem jen prospěchají dál. Dřív bývala místem zastavení, zamyšlení a zezdola se k ní donášely prosby s přimluvami spolu s nadějemi o jejich vyslyšení. Byla přívyklá naslouchat každou sobotu litaníím provázeným tóny linoucími se z harmonia, přesně tak, jak si to přála její donátorka, jejíž přání měšťané plnili i dlouhá léta po její smrti. Kdože to na občany města Valašské Meziříčí po staletí takto dohlíží? Panna Maria, stojící na srpku měsíce a oblacích na vysokém sloupu na dol-

ním konci náměstí. Mariánský sloup nechala postavit hraběnka Františka Eleonora rozená Podstatská, manželka Bernarda Ferdinanda z Žerotína. Kdy přesně byl sloup vztyčen, to nevíme, ale rozhodně to bylo před šestým červnem 1680 – to totiž její chof žádá o povolení stavby mariánské kaple v místním farním kostele a píše, že by kapli postavil rád i proto, že jeho paní nechala zhotovit tuto sochu „...a on že nechce zůstat ve zbožnosti za ní.“ Stavba mariánských a morových sloupů se ve střední Evropě rozšířila kolem poloviny 17.století a bývá spojena s vyjádřením díky za ochranu obyvatel před nějakou hrozbou. Vzorem pro mariánský sloup ve Valašském Meziříčí byl barokní sloup zhotovený Janem Jiřím Bendlem pro Staroměstské náměstí v Praze (1650–1652). Tomu byl předobrazem sloup postavený roku 1638 v Mnichově kurfiřtem Maxmiliá-

nem I., jako díkůvzdání za zachování města během švédské okupace za třicetileté války.

Mariánská dominanta ná-

městí ve Valašském Meziříčí stávala původně o kousek níž a byla otočena čelem k zámku Žerotínů. Na své dnešní místo byl sloup přenesen a pootočen v roce 1841, kdy získal i nový podstavec. Latinské texty na něm jednak ukrývají v chronogramu datum obnovy sochy a jsou v něm uvedeny i osobnosti, které se o její opravu zasloužily. Další dva texty se váží k světici (zdrávas z čelní strany a prosebná modlitba zezadu). Tak až zas budete někdy spěchat přes meziříčské náměstí, věnujte jí na oplátku alespoň jeden letmý pohled nahoru...

Mgr. Kamila Valoušková, historik umění MRV ve Valašském Meziříčí

Foto: Sloup s Pannou Marií stojí na náměstí ve Valašském Meziříčí od 70. let 17.století. Pokud vás zajímají i další památky města, můžete si v muzeu objednat architektonickou procházku.